

ESPERANTE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó

(Esperanto-tendaro de pentristoj, 2007)
(Aperinta en LA KARAVELO, n-ro 1, paĝo 10, kaj
tradukita el esperanto al diversaj lingvoj.)

Tristo de rikoltantoj en ŝiaj okuloj
mildiĝe, fortiĝe;
ŝia korpeto ekvibras, kiel
la animo tajde tremas-ĉitas:
ventblovita, -pacigita lago.

Estas nek kajo, nek suba ŝtono,
ondas nur la kampo,
la lumo surhavas vualon
el memoroj sonoraj belaj,
kaj ĝi senvestiĝas:
ĝi banas siajn enormajn formojn
en la ondoj verdaj, orblondaj, -brunaj.

Karulino, mia tristokula,
zorgema rikoltanto de vidaĵoj,
ĝis kiam vivas la penso, diru,
se ĝi ekiras sur tufoj de koterboj
fajfante, siajn plumpajn membrojn
missvingante adoleskule,
kun konkeremo;
ĝi ne toleras prizonon de vidaĵo,
ĉar ĝi estas pli ol lumo de la ĉielo,
pli ol grasaj ombroj de la tero.

Sankta Johano de Nepomuko,
vilaĝloke nur Johanĉjo,
la akvoj forfluis de sub li,
nun li gardas la rartrafikan stratangulon,
kun apatia rigardo
li iĝas patrona sanktulo por ĉiu,
kiu nur volas.

La rikoltantoj marŝas kun flagaj kantoj,
sed la tristo enokule,
ondoj de la kampoj surpiede,
foj-foje svingiĝas la ĉielo,
kaj ne eblas finrikolti;
la rikolto neniam estas finita,
ili ĉiam malgajas,
vanas la kantoj,
vanas taŭzita anhelado de la animo,
vanas la disradia, aŭreoliĝa plezuro,
kiel de la stomakoĉirkaŭaĵo
ĝi radias elanon en la manon,
ĝi donas akron al la rigardo,
purpuron al la ekzisto.

Karulino, mia tristokula,
kien portas la penso?
Ni ambaŭ scias,
ke ne gravas...
Eternas nur la verkado.

Por traduki "EGERFARMOS" de Imre Szabó.
 Helpo de João José Santos

1	Tristo de rikoltantoj en ŝiaj okuloj mildiĝe, fortiĝe; ŝia korpeto ekvibras, kiel la animo tajde tremas-ĉitas:
5	ventblovita, -pacigita lago. Estas nek kajo, nek suba ŝtono, ondas nur la kampo, la lumo surhavas vualon el memoroj sonoraj belaj,
10	kaj ĝi senvestiĝas: ĝi banas siajn enormajn formojn en la ondoj verdaj, orblondaj, -brunaj.
15	Karulino, mia tristokula, zorgema rikoltanto de vidaĵoj, ĝis kiam vivas la penso, diru, se ĝi ekiras sur tufoj de kotherboj fajfante, siajn plumpajn membrojn missvingante adoleskule, kun konkeremo;
20	ĝi ne toleras prizonon de vidaĵo, ĉar ĝi estas pli ol lumo de la ĉieloj, pli ol grasaj ombroj de la tero.
25	Sankta Johano de Nepomuko, vilaĝloke nur Johanĉjo, la akvoj forfluis de sub li, nun li gardas la rartrafikajn stratangulon, kun apatia rigardo li iĝas patrona sanktulo por ĉiu, kiu nur volas.
30	La rikoltantoj marŝas kun flagaj kantoj, sed la tristo enokule, ondoj de la kampoj surpiede, foj-foje svingiĝas la ĉielo, kaj ne eblas finrikolti;
35	la rikolto neniam estas finita, ili ĉiam malgajas, vanas la kantoj, vanas taŭzita anhelo de la animo, vanas la disradia, aŭreoliĝa plezuro,
40	kiel de la stomakoĉirkaŭaĵo ĝi radias elanon en la manon, ĝi donas akron al la rigardo, purpuron al la ekzisto.
45	Karulino, mia tristokula, kien portas la penso? Ni ambaŭ scias, ke ne gravas... Eternas nur la verkado.

Notoj por klarigi la poemon

Antaŭnoto: Ne tro zorgu pri formaj aspektoj de la poemo, t.e., ritmo kaj rimo, ĉar plej valoras rekrei belan formon en via etna lingvo, kvankam ne rigida, ol kopii formon de poemo, kiu ne sekvas antaŭdifinitan formon.

V. 1 – Oni komprenu, ke la poemo omaĝas la “rikoltantojn” de la lumo, t.e., la pentristojn, kiuj kuniris al la urbo “Egerfarmos”. La lirikulo centrigas sian atenton sur la okuloj de iu “ŝi”, kies nomo neniam aperas, sed kiu estas pentristino.

V. 4 – El la interjekcio “ĉit!”, t.e., “silenton!”; do “silente tremas”.

V. 5 – Prenita de la vento kaj estiĝinta en paco, kvazaŭ lago post ŝtormo.

V. 6 – T.e., ne estas solida planko. Tiel sentiĝas la verkisto en la kreo-agado, kvazaŭ ŝvebanta.

V. 8-10 – Vualo el memoroj falas. “Ĝi” estas “la lumo”.

V. 11 – Proceso de kreado. La ondumoj viditaj de la rikoltantoj, la pentristoj, fariĝas la koloroj de la pentraĵo.

V. 14 – Oni insistas sur ĉi tiu bela ideo tra la poemo, ke la pentristo estas rikoltanto de tio, kion tiu vidas. Oni kaŝe komparas la pentriston al agrokulturisto, kiam ĉi tiu rikoltas la agraĵojn.

V. 15-19 – La poemo estas materiista, t.e., laŭ ĝi ĉio finiĝas kun la morto de la korpo. Oni komparu kun la lasta verso de la poemo. “Fajfante” estas nezorgante pri la afero. La bildo donita estas, ĉu la penso, kiel la lumo, sin nuligas en koton, disradiante sin, kvankam ĝi estas konkerema kiel adoleskulo.

V. 20-22 – La penso estas pli ol la tero kaj pli ol la ĉielo, ĉar ĝi estas pli valora ol la lumo de la ĉielo kaj pli valora ol la ombro de la tero.

V. 23-29 – Nun la penso de la lirikulo iras al konkreta statuo (kiu ankaŭ estas artformo) de la loka sanktulo, en vilaĝo kiu adiaŭas la pentristojn. La statua sanktulo personigas la senton de la lirikulo.

V. 35-39 – Ne eblas al la pentristoj kapti la tuton.

V. 40-43 – “Ĝi”, oni povas pensi, ke temas pri la “penso”, pri la “rikolto” aŭ pri la “lumo”, aŭ pri la trio kunigitaj. La pentristo efektive laboras per la “rigardo”, per la “mano”, kaj la fina verko estas “purpuro”, do koloro, kiu ekzistigas la verkiston.

V. 48 – Se eternas NUR la verkado, signifas ke la penso mortas, do la lirikulo ne antaŭvidas la animekziston post la morto de la korpo.

Kromaj notoj:

1. Bv. sendu vian tradukon en .doc. Ne sendu ĝin gluite en mesaĝo, sed anekse al ĝi.

2. Post via tradukado, bv. kalkulu la nombron de versoj de ĉiu strofo, kaj komparu la nombron kun la esperanta originaĵo.

3. Komprenu bv., ke la kompostisto ne scipovas ĉiujn lingvojn de la mondo, kaj ke do ne povas revizii viajn versojn.

ALBANE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Bardhyl Selimi

(është botuar në La Karavelo nr.1)

Trishtimi i vjelësve në sytë e tyre
I zbutur, i fortësuar,
Ridhet lutja e saj e zemrës,
Dridhet dhe hesht shpirti i vet,
Liqeni herë plot erë, herë qetë-qetë.

Nuk ka as asfalt, as kalldrëm
Por vetëm fusha valëzon
Një vello i rri sipër dritës
Prej kujtimeve të ëmbla
Dhe ajo zhvishet,
U bën banjë formave të saja të stërmëdha
Në valët e gjelbëra, ngjyrë ari- të murme,

E shtrënjta ime, sytrishtuar
Vjelëse e zellshme e pamjeve,
Më thuaj gjer kur do jetojë mendimi
Kur ajo do niset për në tufat e barishteve me baltë,
Duke fishkëllyer, gjymtyrët e veta që nuk punojnë më
Duke hovur përpjetë si një adoleshent,
Garazi me të tjerët;
Sepse ajo nuk mund ta pranojë burgun e pamjes,
sepse ajo është më shumë se sa drita e qiejve
më shumë se hijet e dhjamosura të tokës.

Shën Johan i Nepomukos
Johanka gjithnjë vetëm fshatçe
Ujërat i ikën nga poshtë tij,
tash po ruan qoshen e rrugës me trafik të rrallë,
me një vështrim apatik,
po bëhet shenjtor kujdestar për këdo,
që atë e do.

Vjelësit marshojnë me këngë flamujsh
Por me trishtim në sy,
Valët e fushave në këmbët e tyre,
Herë-herë qielli hov përpjetë
Prandaj nuk munden dot ta përfundojnë vjeljen,
Vjelja nuk mund të kryhet deri në fund,
ata ngrysen,
sepse këngët shkojnë kot,
më kot edhe ankthi i shpirtit të trazuar,
më kot kënaqësia e rrezatuar gjithandej,
sikurse ndodh me stomakun,
ajo nxit hovin e duarve,
ajo i jep mprehtësi vështrimit,
dhe të kuqeremtën qenies.

E shtrënjta ime sytrishtuar,
Ku të shpie mendimi?
Që të dy e dimë,
Se kjo s'ka rëndësi...
E përjetshme është vetëm krijimi.

ANGLE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Cindy McKee

Harvesters' disconsolation shows in her eyes
now mildly now intensely,
her small mass pulses as
the spirit's tide trembles-shushes:
a lake windblown ebbing, pacified flowing.

Lives there neither pier nor sunken stone
waves of grainfield only
the light does wear a veil
of memories ringing lovely,
and it strips of garments:
it bathes its enormous forms
in the waves of green, golden blond, and brown.

My darling one of melancholy eyes,
heedful harvester of vistas,
what is the lifetime of the thought, tell me,
if it marches out onto the clustered grasses
heedless, its ungainly members
swinging in pubescent chaos
conquering;
it does not tolerate prison of vistas,
for it is more than light from the heavens
more than dense shadows of the earth.

Saint John of Nepomuk simply
to village locals now Johnny,
the waters ebbed away from under him,
now a streetcorner slow traffic he guards
with apathetic regard,
he's patron saint to all
concerned.

The harvesters march with festcolored songs,
but in the eyes bleakness
at the feet are fields' expanses,
and in the sky-fields comes sporadic swing,
and harvest cannot be gathered
the reaping never to be seen,
they are always cheerless
fruitless are the songs sung
fruitless tousled gasp of the soul
fruitless the radiating haloed pleasure,
as of the viscera
it radiates vitality into the hand
gives sharpness to the gaze,
and purple to the ekzistence.

My darling one of melancholy eyes,
whereward goes the thought?
We both know,
it's immaterial...
Eternity is the composition.

OKCIDENTARMENE

Իմրէ Սապօ

Էկէրֆարմոշ

Գեղանկարիչներու էսփերանթական վրանաքաղաք, 2007

Tradukis: Yenovk LAZIAN

Իր աչքերուն մէջ կայ
հնձուորներու տխրութիւնը
ուժգնացող եւ փափկող:
Իր վտիտ մարմինէն դող մը կ'անցնի:

Ոչ քարափ, ոչ բեկոր ստորջրեայ.
դաշտը սոսկ կը ծաւալի ոլործուն,
եւ լոյսը վրան կը նետէ քող մը
հնչուն յուշերու գեղեցիկ:
Եւ ան կը մերկանայ,
կը յանձնէ իր ձեւերը հսկայ
շէկ ալիքներուն, կանանչ եւ ոսկեղեղին

Իմ տխրաչեայ սիրուհիս,
տեսիլներու հնձուոր հոգատար,
մտածումը մինչեւ ե՞րբ կ'անկրի, ըսէ
եթէ քայլ կը նետէ մոլախոտի խուրձերուն վրայ.
սուլելով եւ իր պարարտ անդամները
փարտելով պարմանօրէն:
Տեսիլներու բանտին անձուկին չի տոկար,
Ձի ինք առաւել է քան երկնից լոյսը,
Առաւել քան հողին թաւ շուքերը:

Սուրբ Յովհաննէս Նեփոմուքցի ,
գեղջուկներուն բերնով՝ սոսկ Օհան,
որու տակէն ջուրը կը ժայթքէ,
որ անկէնդան նայուածքով
կը դիտէ փողոցին ամայի անկիւնը
եւ կը դառնայ պաշտպան սուրբը
բոլոր պաշտպանութիւն հայցողներուն:

Հնձուորները երգով ու դրօշով կը քալեն.
Տխուր աչքերով, դաշտին շուքերուն մէջէն,
Մերթ կը դողայ երկինքը,
եւ հունձքը կը մնայ կիսատ:
Անոնք միշտ կը տխրին.
գուր են երգերը
գուր է հոգիին ընդհատ հեւքը
գուր է շողշողուն պսակը վայելքին
Ան կորովի ճառագայթ մը կ'անդարկէ
պորտէն ափին մէջ,
նայուածքին սրութիւն կու տայ,
իսկ գոյութեան ծիրանին:

Իմ տխրաչեայ սիրուհիս,
Ուր կը տանի քեզ միտքդ
Երկուքս ալ գիտենք թէ կարելոր չէ,
Կարելոր է միայն ստեղծագործութիւնը:

ĈEĤE

"EGERFARMOS"
(Esperantský tábor malířů, 2007)

tradukis František Horáček

Smutek ženců v jejích očích
mírní, posiluje;
tělíčko její se chvěje, jak
duše ve slapu tíše se třesoucí:
ve větru vanoucím, -jezero usmířené.

Není nábřeží, ani spodní kámen,
jen vlnění pole,
světlo oděné do závoje
vzpomínek pěkně zvonivých,
se svléká:
koupe své enormní vnady
ve vlnách zelených, zlatoplavých, -snědých.

Milenko, moje smutnooká,
pečlivá ženkyňe podívaných,
pokud žije myšlenka, řekni,
když vyvádí na trsech blátivých trav
pískaje, své ošklivé členy
v bludném reji zrající
s dobýváním;
nesnáší vězení podívané,
je víc než světlo z nebe,
víc než tučné stíny země.

Svatý Jan z Nepomuku,
na vesnici je to Jeník,
vody z pod něj odplynuly,
na nároží střeží pomník,
s apatickým pohledem
mesiáše svatého pro každého
se zájmem.

Ženci kráčí s písni na rtech,
smutek v očích,
vlny polí pod nohama,
čas od času nebe v křechách,
sklizeň není k ukončení;
není nikdy hotova,
jsou vždy smutní,
marnost písni,
marný třes duše supící,
marně žhnoucí aura potěchy,
jakoby z žaludku okolí
zářící nadšení do ruky,
dodává ostrosti pohledu
purpur k bytí.

Milenko, moje smutnooká,
Kam nese se myšlenka?
Oba víme,
důležitost chybí...
Jen tvoření je věčné.

FINNE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Anja Karkiainen

Sadonkorjaajien suru hänen silmissään
lieventyy ja voimistuu;
hänen siro vartalonsa vavahtaa, niin kuin
sielu vuoroveden lailla värisee ja hiljenee:
tuulen pyyhkimä ja tyyntynyt järvi.

Ei ole laituria, ei pohjakiveä,
vain pelto aaltoaa,
valolla on yllään harso
soinnukkaista kauniista muistoista,
ja se riisuutuu:
se kylvettää valtavia muotojaan
vihreissä, kullanvaaleissa, ruskeissa aalloissa

Kultaseni, surusilmäni,
tarkka näkymien kerääjä,
kuinka kauan ajatus elää, sano,
lähteneekö se liejukon ruohomättäille,
viheltäen, huitoen kömpelöitä jäseniään
kuin keskenkasvuinen,
valloitushalusena;
se ei kestä näkymän vankilaa,
sillä se on enemmän kuin taivaitten valo,
enemmän kuin maan tahmeat varjot.

Pyhä Johannes Nepomuk,
kyläläisille vain Jussi,
vedet valuivat pois hänen altaan,
nyt hän vartioi hiljaista kadunkulmaa,
apaattisin katsein
hän ryhtyy suojeluspyhimykseksi jokaiselle
halukkaalle.

Sadonkorjaajat marssivat lippulauluja laulaen,
mutta suru silmissään,
vainioitten aallot jalkojensa alla,
ajoittain taivas keinahtaa,
eikä satoa voi korjata kokonaan;
sadonkorjuu ei pääty koskaan,
he ovat aina apeita,
laulut turhia,
turhaa sielun sekava hengästys,
turhaa sädekehänä kimmeltävä mielihyvä,
kuin vatsan tienoilta
se säteilee pontta käteen,
se antaa terävyyttä katseeseen,
purppuraa olemassaoloon.

Kultaseni, surusilmäni,
mihin ajatus vie?
Tiedämme molemmat,
ettei sillä ole väliä...
Ikuista on vain luova työ.

FRANCE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Roland Platteau

Elle a dans les yeux la tristesse des moissonneurs
Adoucie, fortifiée;
Son petit corps se met à vibrer comme
La marée de son âme tremble ou fait silence:
Lac que le vent ici irrite ici apaise.

Il n'y a ici ni quai ni pierre sous eau,
Les vagues sont de blés,
La lumière porte un voile tissé
De beaux souvenirs sonores,
et elle se dévêt:
elle baigne ses formes géantes dans les ondes
vertes les ondes d'or, les ondes brunes.

Mon aimée aux yeux tristes
Attentive moissonneuse d'images
Jusques à quand vit la pensée, dis-moi,
Si elle s'en va sur les touffes d'herbes boueuses
En sifflotant, et faisant de grands gestes d'adieu
Maladroits d'adolescent
Fier-à-bras;
Elle ne supporte pas la prison des images,
Car elle est plus que la lumière du ciel,
Plus que les ombres grasses de la terre.

Saint Jean Népomucène,
Pour les villageois simplement Jeannot,
Les eaux sont apparues dessous;
Ores, il garde le coin de rue désert,
D'un regard apathique
Il peut être le saint patron de tous
Ceux qui veulent bien.

Les moissonneurs défilent en déployant leurs chants,
Mais la tristesse est dans les yeux,
Ondulent les champs à leurs pieds,
Et quelque fois s'agite le ciel,
Et la récolte n'est pas finie
C'est impossible, jamais,
Tous ils sont tristes,
En vain les chants,
En vain l'aspiration échevelée de l'âme,
En vain cette auréole de plaisir, cette irradiation
Comme venant de l'estomac,
Qui donne à la main de l'élan,
Qui donne au regard du perçant
Du pourpre à l'existence.

Mon aimée aux yeux tristes
Où porte la pensée?
Nous savons tous deux
Que ce n'est pas grave...
Seul l'art est éternel.

GERMANE

"EGERFARMOS"

Tradukis: Felix Duesenburg

Zur Ernte Trauer in ihren Augen
abebbend, anschwellend;
ihr kleiner Körper hilflos tanzend
auf der Seele See-Gezeiten:
vom Wind gepeitscht und bald beruhigt.

Da ist kein Kai, noch Stein versunken,
wallt nur des Kornes Ozean,
das Licht trägt einen Schleier
aus Erinnerung voll Klang und schön,
und es zieht sich gänzlich aus:
badet üppig seine Formen
in den Wogen grün, goldblond und braun.

Meine Liebste, feucht dein Auge,
achtsam herbstend all die Sicht,
sag wie lange der Gedanke lebt,
wenn er losgeht über Unkrautschopf
pfeifend seine schweren Glieder
kindisch schwingt und ungelenk,
doch dünkt sich ein Eroberer;
sich nicht binden läßt von Angesicht,
denn er ist mehr als Himmelslicht,
mehr als Schatten schwerer Erd'.

Sankt Johann von Nepomuk,
bei den Dörflern nur der Hans,
einst unter ihm das Wasser floß,
nun bewacht ein ruhiges Straßeneck,
mit apathischem Gesicht
wird Schutzheiliger für jeden,
der ihn nur haben will.

Der Erntetrupp marschiert mit Fahnenlied,
doch Schwere in den Augen,
des Feldes Wellen unterm Fuß,
manchmal sich der Himmel schwenkt,
und Ernten sich nicht fertigbringt;
niemals kommt der Ernte End',
niemals sie sich wirklich freu'n,
umsonst die Gesänge,
umsonst der Seele zauses Atemringen,
umsonst des Radios freud'ger Heil'genschein,
wie es aus der Magengegend
strahlt Elan wohl an die Hand,
gibt Schärfe in den Blick,
und Purpur an das Sein.

Meine Liebste, traurig' Augen,
wohin trägt der Gedanke dich?
Wir beide wissen wohl,
daß es nicht bedeutsam ist...
Ewig ist nur das Gewerk.

GREKE

"EGERFARMOS"

tradukis Spíros Sarafián

Η θλίψη των τρυγητών στα μάτια της
σε καταλάγιασμα, σε ένταση·
το κορμάκι της σκιρτά, καθώς
η ψυχή περιοδικά δονείται-ζητά τη σιωπή·
λίμνη, μια ανεμόδαρτη, μια γαληνεμένη.

Δεν υπάρχει ούτε προβλήτα ούτε πέτρα κάτω,
μοναχά ο κάμπος κυματίζει,
το φως φορά πάνω του πέπλο
από ηχηρές θύμησες όμορφες,
και ξεντύνεται:
πλένει τα πελώρια μέλη του
στα κύματα τα πράσινα, χρυσόξανθα, μελαχρινά.

Ακριβή μου εσύ, με τα θλιμμένα μάτια,
γνοιαστική συλλέκτρια εικόνων,
μέχρι πότε ζει η σκέψη, πες,
αν ξεκινά πάνω στις τούφες των λασπόχορτων
σφυρίζοντας, τα μέλη της τα άχαρα
κουνώντας άτεχνα, εφηβικά,
με κατακτητική τη βλέψη·
δεν ανέχεται φυλακή της εικόνας,
γιατί είναι περισσότερο από το φως των ουρανών,
περσότερο από τους πυκνούς ίσκιους της γης.

Άγιος Γιάννης του Νέπομουκ,
στη ντοπιολαλιά απλώς Γιαννάκης,
τα νερά κύλισαν πέρ' απ' τα πόδια του,
τώρα φυλάει την αριοπέραστη γωνιά του δρόμου,
με απάθεια στο βλέμμα του
γίνεται άγιος προστάτης καθενός,
που μοναχά το θέλει.

Οι τρυγητάδες προχωρούν με της σημαίας
| τραγούδια,

όμως η θλίψη στα μάτια,
τα κύματα του κάμπου στα πόδια τους,
κάποιες φορές ταραζείται ο ουρανός,
δε γίνεται να τελειώσει ο τρύγος·
το καρπολόγημα ποτέ δεν τελειώνει,
κι είναι θλιμένοι πάντοτε,
μάταια τα τραγούδια,
μάταιο το ανάστατο κοντανάσασμα της ψυχής,
μάταιη η ακτινοβόλα, φωτοστεφάνωτη τέρψη,
σαν από του στομαχιού το μέρος,
στέλνει ορμή στο χέρι,
δίνει στο βλέμμα οξύτητα,
στην ύπαρξη πορφύρα.

Ακριβή μου εσύ, με τα θλιμμένα μάτια,
πού οδηγεί η σκέψη;
Κι οι δυο μας ξέρουμε,
πως σημασία δεν έχει ...
Αιώνια ζει μονάχα η τέχνη.

HUNGARE

EGERFARMOS

de Imre Szabó
tradukis Imre Szabó

(Eszperantó festőtábor, 2007)
(Aperinta en POLÍSZ, 2007.)

A szüretelők szomorúsága szemében
halkulón, erősödőn;
kis teste hürként pendül, amint
lelke rezdül-elcsitul:
szélfúttá, -csitította tó.

Nincsen rakpart, nincsen alsó köve,
csak a mező hullámzik,
fátylat visel a fény
széppé zengő emlékekből,
majd vetkezni kezd:
hatalmas idomokkal fürdik
a zöld, aranyszőke, -barna hullámokban.

Kedvesem, szomorúszeműm,
látványok gondos szüretelője,
meddig él a gondolat, mondd,
ha a sárfű zsombékain indul
fütyörészve, idétlen tagjait
lóbálva kamaszosan,
hódítani akar;
a látvány börtönét nem tűri,
mert ő több, mint az egek fénye,
több, mint a földek húsos árnya.

Nepomuki Szent János,
így faluhelyen csak Jancsi,
a vizek elfogytak alóla,
most a gyér utcasarkot őrzi,
egykedvű tekintettel
védőszentje lesz annak,
aki csak akarja.

A szüretelők zászlós dalokkal járnak,
de szomorúságuk szemükön,
a mezők hulláma lábukon,
néha meglendül az ég,
s nem szüretelhetik le;
soha nincs befejezve a szüret,
mindig szomorúak,
hiába a dalok,
hiába a lélek csapzott lihegése,
hiába a szétsugárzó, glóriásodó gyönyör,
amint a gyomor tájékáról
lendületet sugárzik a kézbe,
élet adja a tekintetnek,
bársonyát a létezésnek.

Kedvesem, szomorúszeműm,
hová visz a gondolat?
Mi ketten tudjuk,
hogy nem fontos...
Csak az alkotás örök.

ITALE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Enrico Brustolin

Tristezza di mietitore nei suoi occhi
con tenerezza e con crescente forza
il piccolo suo corpo prende a vibrare
come l'anima, quasi marea, freme in silenzio.
spinta dal vento a riposar nel lago in pace.

Non c'è banchina, né punto d'ancoraggio,
il campo è un continuo movimento,
la luce velata
dai bei ricordi sonori
di cui poco a poco si spoglia.
per bagnar le sue enormi forme
in onde verdi biondo-oro ed anche brune.

Oh cara piccina con quegli occhi tristi,
che le immagini cogli attentamente,
fino a che è vivido il pensiero dimmi:
se si avvia fischiettando su ciuffi d'erba
fangosa,
scuotendo goffamente l'ossatura,
come un ragazzo che va alla conquista
non ama restrizioni del vedere
perché è ben più della luce dei Cieli,
ben più delle grasse ombre della terra.

Oh San Giovanni di Nepomuque,
sul luogo noto come Giovannino,
le acque sotto a lui sono passate
ed ora guarda quell'angolo di strada dal
[traffico prezioso
con sguardo apatico,
proponendosi come Santo patrono
unicamente per quelli che lo vogliono.

I mietitori vanno con patriottici canti
è triste il loro sguardo,
le onde del campo ai piedi,
volta a volta fan vibrare il cielo;
e non si può mietere ancora:
la vendemmia non finisce mai
son sempre tristi,
son vani i canti,
a nulla può lo scomposto anelito dell'anima
e niente può il piacer che tutt'intorno va,
come lo slancio che dall'alto ventre
si irradia come un guizzo alla mano;
rendendo acuto lo sguardo
e porporea l'esistenza.

Ho cara, dagli occhi tristi
dove porta il pensiero?
Tutti e due sappiamo
che non importa...
eternamente dura sol lo scritto.

KASTILIE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó

Tradukis: Fernéz Alter

Tristeza de cosechadores en sus ojos
Suavizándose, fortaleciéndose;
Su cuerpecito comienza a vibrar como
Tiembla al alma en la marea:
Lago rizado del viento, apaciguado.

No hay muelle, ni la piedra de abajo
Ondea sólo el campo,
La luz viste un velo
De memorias de bellos timbres,
Y se desviste:
Baña sus enormes formas
En las olas verdes, doradas, cafés.

Querida mía de ojos tristes
Cuidadosa cosechadora de visones.
Hasta cuándo vive el pensamiento, dilo,
Si parte sobre manojos de hierbas de barro
Silbando, sus toscos miembros
Esgrimiendo errática como un adolescente.
Queriendo conquistar,
No tolera prisión de visiones,
Porque es más que la luz de los cielos,
Más que grasientas sombras de la tierra.

San Juan de Nepomuco,
En el pueblo sólo Juanito,
Las aguas fluyen de debajo de él,
Ahora cuida la esquina del raro tráfico,
Con mirada apática
Se hace santo patrón para quien
Sólo lo desee.

Los cosechadores marchan con inflamados
cantos

Pero con la tristeza en los ojos.
Olas de los campos sobre los pies,
De tanto en tanto se blande el cielo
Y no se puede terminar la cosecha.
La cosecha nunca está terminada,
Ellos siempre están tristes,
Son vanos los cantos,
Es vano el anhelo desaliñado del alma,
Es vano el placer diseminado, que se hace
aureola

Como de los alrededores del estómago
Radia impulso hacia la mano,
Da filo a la mirada,
Púrpura a la existencia.

Querida mía de ojos tristes,
A dónde condice el pensamiento?
Ambos sabemos,
Que no importa...
Sólo es eterno el arte.

NEDERLANDE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Leo De Cooman

(Esperanto-kamp voor schilders, 2007)
(Verschenen in LA KARAVELO, nr 1, blz. 10, en uit het
Esperanto vertaald naar verschillende talen.)

Oogstersverdriet in haar ogen
gemilderd, versterkt;
haar lijfje gaat trillen, zoals
de ziel met het tij beeft-zwijgt:
windgejaagd, -een vredig meer.

Noch kaai, noch vloersteen is er,
daar golft alleen het veld,
het licht draagt een sluier
van klinkend mooie herinneringen,
en het ontkleedt zich:
het baadt zijn enorme vormen
in groene, goudgeel-bruine golven.

Lieve, mijn droef kijkende
zorgzame oogster van zichten,
tot waar de gedachte leeft, zeg,
als ze gaat op pollen van modderkruiden
fluitend, haar plumpe leden
miszwaaiend als een volwassene,
met veroveringszucht;
verdraagt ze geen kooi voor een zicht,
want meer is ze dan hemellicht,
en meer dan de vettige schaduw der aarde.

Heilige Johannes de Nepomucener,
in 't dorp is het simpel maar Jantje,
de wateren vloeiden van onder hem heen,
de verkeersarme straathoek nu hoedt hij,
met ongeroerde blik
patroonheilige wordt hij voor ieder,
die dat maar wil.

De oogsters stappen met vlaggengezing,
maar de droefte in de ogen,
golven van de velden op een voet,
soms zwaait er de hemel wel eens,
en 't afoogsten wordt dan onmogelijk;
nooit is het oogsten ten einde,
en droevig zijn z'altijd geweest,
de gezangen zijn ijdel,
ijdel 't gekreukeld gehijg van de ziel,
ijdel 't stralend aureool geworden plezier
zoals ze van de maagstreek
een elan straalt in de hand,
scherpte geeft aan de blik,
en paarsheid aan het bestaan.

Lieve, droefogige mijn,
waar draagt de gedachte ons heen?
Wij weten het beiden,
het doet er niet toe...
Enkel het scheppen is eeuwig.

NORVEGE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Johan Krogstie

(Esperanto-teltleir for malere 2007)

Skårønnfolketts misnøye kan leses i blikket hennes, men
noe er nok øynene mildnet, og kan hende en del styrket.
Hennes lille vevre kropp tar til å vibrere,
slik sjelen skjelver når tidevannet bringer den
oppiskete sjøen til å legge seg stille, speilblank og rolig.

Ingen brygge er å se og heller ikke noen sten like under
vannflaten stikker opp. Det er kun åkeren som bølger,
lyset har iført seg et slør av minner,- sonore og vakre,
og den kler av seg; den bader sine enorme former i bølger
som skifter farger, fra grønt til gullblondt og så til brunt.

Du kjære venninne med så sorgtungt blikk, du som er en slik
omsorgsfull samler av alt hva synsinntrykk er.
Hvor lenge vil en tanke leve ? om dens unnfangelse ikke var
annet enn et knippe skitne gresstuster som brisker seg av sine
plumpe lemmers fulle kraft av sin pubertetsaktige erobringlyst.

Den kan ikke utholde lysskjærets fangehull, fordi den er av
annen art enn himlenes lys, langt annerledes enn dvaske skygger
som jorden gir.

Den hellige Johannes, - ikke aktet høyere enn skitten fra et spebarn.
Blant folk flest bare nevnt ved et foraktfylt , respektløstspottenavn..
Vannpyttene som var der er flytt unna der han sto.
Nå står han bare og undrer seg over trafikkmyldret på gatehjørnet.
Blikket er apatisk. Han blir nok helgen for alle, om de vil det sånn.
Skårønnfolket marsjerer memens de synger taktfaste sanger,
men med misnøyde blikk.

Kjenslen av bølgende åkrer rundt føttene ,
gang på gang åpner himlen seg
og det er ikke mulig å bli ferdige med skuronna.
Innhøstingen tar aldri slutt, de er alltid sørgmodige.
Forgjeves er sangene, så fylte av begeistring.
Forgjeves er også sjelens forstyrrete åndedrag.
Forgjeves er den vidt omspredte og glinsende fornøyelsen,
Ikke mer verdt enn en sitrende kortvarig magefølelse
slik det kjennes i hånden når en tar sats, skjerpes blikket,
og gir eksistensen purpur.

Min kjære venninne med så triste øyne.
Hvor hen går dine tanker ?
Både du og jeg vet at det ikke er så farlig...
Kun diktingen varer evig.

POLE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Helena Tylińska

(Elkoran dankon al Dorota B. pro ŝiaj aprezitaj konsiloj.)

Smutek żniwiarzy w jej oczach
łagodnieje, krzepnie;
jej drobne ciało draga
jak dusza targana przyptywem:
wiatr ucichł, wody już spokojne.

Ani tu brzegu ani kamienia,
tylko zboża fale.
Blask odziany welonem wspomnień
dźwięcznych i pięknych
obnaża się
i zanurza swe bujne kształty
w falach zielonych, złocistych, dojrzałych.

Smutnooka moja miła,
pejzaży żniwiarko troskliwa,
powiedz: czy dopóki myśl jest żywa,
gwizdząc skacze po pękach trawy na błociskach,
wymachując jak nastolatek, niezgrabnie,
rękami i nogami,
w ruchu nieustannie;
nie cierpi uwięzionej perspektywy
bo myśl jest cenniejsza niż światła niebieskie,
cenniejsza niż tłuste cienie ziemskie.

Święty Jan Nepomucyn,
we wsi zwany tylko Jasiem,
już uwolniony od wód,
obojętnie pilnuje tej ulicy rogu
i jej niewielkiego ruchu,
świętym patronem jest znów
i gotów modlitwy słuchać.

Śpiewając idą drogą żniwiarze,
ale im w oczach smutek się czai,
u nóg ich ich zboża fale,
a wiatr macha chmurami i niebo się żali.
Trudno zebrać co posiane:
to żniwo kolorów nie skończone,
nie są radosne ich twarze,
na próżno te śpiewy,
na próżno to duszy roztargnienie,
i na nic rosnące podniecenie,
kiedy wokół żołądka natchnienie rośnie,
które daje rozmachu dłoni,
i spojrzeniu ostrości
a kolorów istnieniu.

Smutnooka moja miła,
gdzie nas myśl ponosi?
My oboje wiemy że to bez znaczenia...
Wieczne jest tylko tworzenie.

PORTUGALE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis João José Santos

"Egerfarmos" é o nome de uma cidade húngara, cuja pronúncia aproximada é [égerfarmosh].

O poema foi escrito por ocasião de um Encontro de Artistas Plásticos Esperantistas, ocorrido naquela cidade, em 2007. O poema original, em esperanto, foi publicado na revista literária esperantista La Karavelo, n.º 1, pág. 10. Imre Szabó é um dos mais notáveis esperantistas húngaros, responsável pelos exames nacionais de esperanto na Hungria, poeta e tradutor.

Nos olhos dela a tristeza de quem recolhe
suave e forte;
o seu pequeno corpo vibra,
tal como a alma treme em vagas de silêncio:
levada pelo vento num lago pacificado.

Não há cais nem soleira,
só o campo ondeia,
a luz é velada
de belas e sonoras memórias,
desnuda-se a luz:
ela banha as suas formas enormes
nas ondas verdes de reflexos dourados.

Querida, que recolhes com teus olhos tristes,
cuidadosa apanhadora do que se vê,
até quando vive o pensamento, diz,
se ele vai para os tufos de ervas enlameadas
despreocupado, agitando os seus membros
disformes num adeus adolescente,
sendo um conquistador;
ele não tolera a prisão do que se vê,
porque ele é mais que luz dos céus,
mais que gordas sombras da terra.

São João de Nepomuiqui,
no sítio da aldeia só o Joãozinho,
as águas escaparam-se debaixo dele,
agora ele guarda a solitária esquina da rua,
com um olhar apático
ele torna-se o santo padroeiro de todos
os que queiram.

Os apanhadores marcham com cantos embandeirados,
mas com a tristeza nos olhos,
as ondas dos campos aos pés,
quando em quando agita-se o céu,
e não é possível acabar a apanha;
nunca termina a apanha,
eles estão sempre tristes,
são vãos os cantos,
são vãos os anseios da alma em frenesim,
são vãos os prazeres de irradiante luz,
como o que envolve o estômago
ele irradia um sopro na mão,
ele dá a acuidade ao olhar,
a púrpura à existência.

Querida, que recolhes com teus olhos tristes,
para onde nos leva o pensamento?
Nós ambos sabemos,
que não tem importância...
Só a arte é eterna.

RUMANE

"EGERFARMOS"

de Imre Szabó
tradukis Mariana Berariu

Tristețea culegătorilor în ochii ei
se amplifică încet;
micul trup începe să vibreze, pe când
sufletu-i tresare - s-a potolit:
în bătaia vântului - astâmpărând lacul.

Nu este cale, nici piatră de temelie,
doar câmpia în valuri,
văl poartă lumina
din amintiri înfrumusețate de sunet,
apoi începe să se dezbrace:
își scaldă formele uriașe
în valuri verzi, aurii, maronii.

Draga mea cu ochii triști,
culegătoarea grijulie de imagini,
până când trăiește gândul, spune,
dacă se pornește pe smocul ierburilor noroite
fluierând, membrele-i stângace
călăuzind adolescentin,
cuceritor,
nu tolereaza imaginea închisorii,
deoarece lacul e mai mult decât lumina
cerurilor,
mai mult decât umbrele cărnoase ale
pământului.

Sfântul Ioan de Nepomuk,
așa, în sat, doar Ionică,
apele s-au scurs de sub el,
acum păzește colțul sterp al uliței,
cu o privire monotonă
va fi sfântul protector al aceuia,
care doar se vrea.

Culegătorii umblă cu cântece de steaguri,
dar tristețea în ochi,
valurile câmpurilor sub picioare,
uneori se clatină cerul,
și nu o pot culege;
niciodată culesul nu e încheiat,
mereu sunt triști,
vin cântecele,
vine gâfâitul scurs al sufletului,
vine plăcerea glorioasă care iriază,
din jurul stomacului,
radiază elanul în mână,
dă priviri ascuțite,
și catifea existenței.

Draga mea cu ochii triști,
unde te duce gândul?
Noi doi știm.
ca nu e important...
Doar creația e eternă.

RUSE

ЭГЕРФАРМОШ

Tradukis: Mikaelo Bronŝtejn

(Слет художников-эсперантистов, 2007)

Тоска жнецов в глазах ее
слабее, сильнее;
тельце ее сотрясается, а душою
то дрожь, то покой владеет,
словно рябь на озере.

Нет ни причала, ни камня опоры,
лишь волны по полю,
свет укутан вуалью
звонких, прекрасных событий,
но он снимет вуаль,
он омоет свою необъятность
в волнах зеленых, золотых, бурых.

Милая с печальными глазами,
усердная жница видений,
скажи мне, пока жива мысль,
пойдет ли она, посвистывая,
размахивая руками,
как подросток, утверждающий
свое превосходство;
ей чужды границы видений,
ведь она больше чем свет небес,
чем жирные тени земли.

Святой Ян Непомук,
в деревне – просто Яшка,
ушли от него воды,
теперь стережет он глухой перекресток
и с взглядом пустым
он станет заступником каждому,
кто пожелает.

Жнецы движутся с бравыми песнями,
но в глазах – печаль,
а у ног – волны полей,
порой сотрясается небо,
и не дожать им поля;
никогда не кончится жатва,
и они всегда горюют,
и они всегда горюют,
напрасны песни,
напрасно захлебывается душа,
напрасно лучится ореол удовольствия,
как средоточие желудка
он вложит стремление в руку,
он даст остроту взору,
пурпур – бытию.

Милая с печальными глазами,
куда несет мысль?
Оба мы знаем,
что это не важно...
Вечно лишь творчество.

SERBE

“ЕГЕРФАРМОш”

de Imre Szabó
tradukis Dimitrije Janicic

(Логор есперантиста сликара, 2007)

Туга берача у њеним очима
укроћена, ојачана,
њено телашце дрхтури као струна,
душа надлази и опада
покренута ветром – умирено језеро.

Нема насипа, ни каменог темеља
само се таласа ливада,
светло носи копрену
лепих сећања,
и она је свлачи
и купа своје огромне обрине
у таласима зеленим, златножутим, смеђим.

Драгано моја тужноока,
брижљива берачице призора,
докле живи мисао, реци,
ако она крене на прамењу блатњаве траве
звигдућући, својим незграпним удовима
витлајући дечачки
хоће да осваја,
не трпи границе видика,
јер она је више од небеског светла,
више од густих сенки земље.

Свети Јован Златоусти,
у селу га зову само Јоца,
његово време је истекло,
равнодушним погледом
сад чува угао тихе улице,
а постаје светац заштитник
свакоме ко пожели.

Берачи наступају са заставама, певајући,
али са тугом у очима,
таласи поља под ногама,
понекад покрену небо
па берба не може да се заврши,
а берба никада није докрајчена,
они увек тугују,
узалудне су песме,
узалудна узбуркана душа,
узалудна разуздани сласт
која зрачи из утробе
у одушевљене у руке,
даје оштрину погледу,
и мекоћу постојању.

Драгано, моја тужноока,
куда води мисао?
Нас двоје знамо
да није важно...
Вечно је само стварање.